

б-одавъзвърнатъ на Массиниса всичките му владѣния и тѣзи на прадѣдътъ му, въ размѣра, който ще бѫде указанъ, — 7-о да даджтъ на римската армия храна за 3 мѣсеки и заплата до като се угвърди мирния договоръ отъ римския сенатъ и народъ, — 8-о да заплатятъ 10.000 таланта срѣбро въ продължение на 10 години и 9-о да даджтъ 100 за-

ложници отъ най виднитѣ родове на Карthagенъ, по избора на Сципиона.

Тѣзи условия били приети отъ карthagенцитѣ, утвърдени отъ римския сенатъ и народъ и съ това била прѣкратена 2-та пуническа война, която се продължавала, отъ времето на вземанието на Сагунтъ и обявяванието на войната, 18 години.*)

*) Отъ Адруметъ Аннибалъ отишъл въ Карthagенъ, който не билъ виждалъ цѣли 36 години. Тукъ Аннибалъ, слѣдъ 36 години необикновени, славни, макаръ и не всѣкога щастливи подвizi, трѣбвало сега да убѣждава съотечествениците си да молятъ за миръ смъртнитѣ му врагове. Макаръ и да били жестоки условията, на които Римъ се съгласилъ да даде миръ на Карthagенъ, но Аннибалъ се надявашъ, че слѣдъ време ще може да поднови борбата съ гордия спървникъ на отечеството му. Той се радвалъ въ Карthagенъ на пълно уважение и получилъ начаљството въдър армия въ вътрѣшността на Африка, но скоро билъ извиканъ обратно и избранъ за преторъ или начаљникъ на републиката. На това ново за него поприще той показалъ по напрѣшната дѣятелност и скоро успѣлъ да тури въ рѣдъ разстроениетъ финанси на държавата. Но ненавистта противъ Римъ го увлѣкла въ врѣзки съ Антиоха III, царь Сирийски, а враговетъ му, на чело на които стоялъ Ханионъ, не закъснели да съобщатъ това въ Римъ. Въ Карthagенъ дошли римски пратеници да искатъ прѣдаванието на Аннибала, който, като се научилъ за това избѣгалъ въ Тиръ и отъ тамъ отишъл въ Ефесъ, столица на Антиоха (195 г.). Тукъ той убѣдилъ царя да обяви на Римъ война, театъръ за която пакъ прѣдзначавашъ Италия; и въ сѫщото време, имайки още силна партия въ Карthagенъ, трудилъ се да склони съотечествениците си на съюзъ съ Антиохъ, но Карthagенски сенатъ не се рѣшилъ да вѣзѣ въ нова б. рба съ Римъ. Въ Антиоха, Аннибалъ не намѣрилъ нито смѣлостъ, нито дѣятелностъ, необходими за испълнение на велики прѣдприятия. Напразно той убѣждавалъ царя да вѣзѣ въ съюзъ съ Филиппа Македонски и, въ случай на отказъ отъ негова страна, да испрати войски прѣвъ Тракия въ Македония, за да лиши Римъ отъ помощта на македонцитѣ. Също безуспѣши би-

ли и другите му съвѣти, напр. да го испрати съ флота къмъ брѣговете на Африка и Италия или да заеме Корсика. Най послѣ въ 190 година Антиохъ испратилъ Аннибала при финикийцитѣ, да приготви тамъ флота, която трѣбвало да се съедини съ сирийската при Хеллеспонтъ. Обаче римляните разбили по отдѣлно сирийските флоти, и Антиохъ, като билъ слѣдъ това побѣденъ отъ Кернелия Сципиона при Магнезия, сключилъ позоренъ миръ, въ условията на който между друго влизало и прѣдаванието на знаменития Карthagенски емигрантъ. Аннибалъ още единътъ се спасилъ отъ отмъщението на Римъ и избѣгалъ при Прузия, царь Витински (189 г.), гдѣто станалъ душата на съюза между Прузия и много съѣдни владѣтели противъ Евмена, царь Пергамски, съюзникъ на римлянитѣ. Прѣводителствующъ значителна войска, той още единътъ направилъ името си страшно и удържалъ нѣколко побѣди по сухо и по море; но въ прѣвъки тѣзи успѣхи, Азия трѣперала прѣдъ Римъ, и слабия Прузий, по искането на римския сенатъ, билъ готовъ да прѣдае Аннибала. Само чрѣзъ смъртта героя можалъ да се избави отъ плѣнъ; той взель отрова**), която всѣкога носилъ въ прѣстена си, и по този начинъ свършилъ живота си на 65 година възрастъ, въ 183 г. пр. Р. Х., въ сѫщата година съ другъ единъ знаменитъ изгнаникъ, нѣкогашъ щастливия неговъ спървникъ, Сципионъ Африкански.

В. Е. Лексиконъ.

**) „pour delivrer, dit-il les romains de la terreur que leur inspire un vieillard dont-ils n'osent pas mѣme attendre la mort“. Il avait alors 64 ans (183).

. . Gr. dic. universel.

P. Larousse

Заб. на прѣводача.